

Naturvärdesinventering inför detaljplanearbete för Risatorp Södra, Skövde kommun

**På uppdrag av Skövde kommun
Oktober 2021**

Uppdragsgivare
Skövde kommun**Uppdragsgivarens kontaktperson**

Mario Figueredo, mark- och exploateringsingenjör, Tel 0500-49 80 11, mario.figueredo@skovde.se
Linda Kjerfve, planarkitekt, tel. 0500-49 80 52, Linda.Kjerfve@skovde.se

Uppdragstagare

OM's Naturtjänst
Högelidsvägen 7, 473 34 Henån
o.mol@spray.se

Naturvärdesinventering och rapport

Olle Molander Tel. 070 20 18 493. o.mol@spray.se
Tore Mattsson Tel. 073 08 90 038. toremattsson1@gmail.com

Kvalitetsgranskning

Olle Molander

Kartmaterial

Kartor från Lantmäteriets WMS-tjänst via Skövde kommun (licensinnehavare)
© Lantmäteriet Geosamverkan

Omslagsbild

Vy mot inventeringsområdet vid avfart från Södra Aspelundsvägen

Foton i rapporten

Samtliga foton är från inventeringsområdet och har tagits av Olle Molander i samband med inventeringen.

Innehåll

Uppdraget.....	4
Sammanfattning	4
Metodik	5
Förstudie	5
Översiktskarta	8
Inventeringsområdet	10
Allmän beskrivning	11
Naturvärdesobjekt	13
NO 01	14
NO 02	15
NO 03	16
NO 04	17
NO 05	18
Landskapsobjekt	19
Generellt biotopskydd.....	20
Värdeelement	21
Förekomst av naturvårdsarter	23
Matris för naturvärdesbedömning	24
Analys och rekommendationer	25

Uppdraget

Inför detaljplanearbete för Risatorp Södra har Skövde kommun beställt en naturvärdesinventering enligt Svensk Standard SS 199000:2014 *Naturvärdesbedömning avseende biologisk mångfald (NVI)*.

NVI:n ska utföras i två steg:

- NVI på förstudienivå. Detaljeringsgraden ska ligga på medel med tillägget identifiering och kartläggning av objekt med generellt biotopskydd.
- NVI på fältnivå med detaljeringsgraden ”**Medel**” och med tilläggen ”**Generellt biotopskydd**” och ”**Värdeelement**”.

Rapporten ska dessutom innehålla analys och rekommendationer angående påverkan på inom och utanför inventeringsområdet liggande våtmarker, behov av skydds-zoner, bevarande och eventuella kompensationsåtgärder.

Fältinventering har utförts 2021-08-19.

Inventeringen har gjorts av biologerna Tore Mattsson och Olle Molander, OM´s Naturtjänst. Olle Molander har även fungerat som uppdragsledare.

Sammanfattning

På uppdrag av Skövde kommun har en naturvärdesinventering enligt Svensk Standard gjorts av området Risatorp Södra.

En förstudie har gjorts av inventeringsområdet inklusive 100 m breda korridorer runt detta. I söder har korridoren även omfattat avfallsanläggningen och området närmast östra sidan av Svesån. Se karta sid. 10.

Fältinventering av inventeringsområdet gjordes 2021-08-19.

Inom detta har fem naturvärdesobjekt och ett landskapsobjekt identifierats. Se karta sid. 13 och 19.

- Samtliga naturvärdesobjekt har bedömts tillhöra naturvärdesklass 3 - påtagligt naturvärde.
- Landskapsobjektet har bedömts tillhöra naturvärdesklass 2 – högt naturvärde

Övriga delar av inventeringsområdet har bedömts ha visst eller lågt naturvärde och redovisas inte i denna rapport.

Två objekt som omfattas av generellt biotopskydd har identifierats. Se karta sid. 20.

Under rubriken ”Värdeelement” redovisas påträffade element som bedömts viktiga för områdets naturvärden. Se karta sid. 21.

Fynd av påträffade naturvårdsarter från områdena redovisas under rubriken ”Förekomst av naturvårdsarter”. Se karta sid. 23.

Under rubriken ”Analys och rekommendationer” redovisas hur identifierade naturvärden påverkas av en exploatering och vilka åtgärder som krävs för att de ska kunna bevaras.

Till rapporten bifogas shapefiler för naturvärdesobjekt, landskapsobjekt, generellt biotopskydd, värdeelement och naturvårdsarter.

Metodik

Vi har använt oss av inventeringsmetodik enligt Svensk Standard SS 199000:2014 *Naturvärdesbedömning avseende biologisk mångfald (NVI) - Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning* och Teknisk rapport SIS-TR 199001:2014 *Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) - Komplement till SS 199000*.

Inventeringen har utförts enligt de preciseringar som redovisats under ”Uppdraget”.

Vi har använt en matris för naturvärdesbedömning enligt SS 199000:2014, som redovisas på sid. 24.

Koordinatsystem: SWEREF 99 13 30. Som GIS-program har QGIS 3.16.4 använts.

Inför fältinventeringen har en förstudie gjorts av inventeringsområdena inklusive 100 m breda korridorer runt dessa, då tillgängliga källor konsulterats angående tidigare art- och naturvårdsuppgifter från området.

För naturvårdsarter anges inom parentes efter artnamnet följande förkortningar:

- Hotade arter enl. rödlista 2020: (CR), (EN) eller (VU)
- Övriga rödlistade arter enl. rödlista 2020: (NT)
- Arter eller miljöer som omfattas eller omfattats av ett åtgärdsprogram: (ÅGP)
- Skyddade arter enligt Artskyddsförordningen: (§)
- Art- och habitatdirektivet, bilaga 2: (HD2)
- Art- och habitatdirektivet, bilaga 4: (HD4)
- Art- och habitatdirektivet, bilaga 5: (HD5)
- EU:s fågeldirektiv, bilaga 1: (FD)
- Prioriterade arter i Skogsvårdslagen (P)
- Signalarter enl. Artdatabankens Artfakta: (S)
- Typiska arter i aktuell biotop: (T)

Vid naturvärdesbedömningarna har vi inte tagit hänsyn till förekomster av ask och skogsalm, såvida det inte rör sig om stora, friska träd som därmed bidrar positivt till områdets naturvärden. Normalt ska man vid naturvärdesbedömning inte ta hänsyn till dessa arter, som rödlistats av ”naturliga” orsaker.

Fynd av naturvårdsarter, som gjorts vid naturvärdesinventeringen, är inlagda/kommer att läggas in i Artportalen.

Förstudie

Förstudien har omfattat inventeringsområdet inklusive en ca 100 m bred korridor runt detta. I söder har korridoren även omfattat Risängens avfallsanläggning och det närmaste området på östra sidan av Svesån (se fig. 1).

Källor:

Följande källor har konsulterats angående tidigare art- och naturvårdsuppgifter från inventeringsområdet och en ca 100 m bred korridor runt detta:

- Artportalen – uttag 2021-08-10; sökning 1980-2021. Sökningen avsåg förstudieområdet.
- Lantmäteriets kartverktyg ”Min karta”
- Informationskartan Västra Götaland

- Naturvårdsverkets kartverktyg "Skyddad natur"
- SGU jordartskarta
- Skogliga grunddata (Skogsstyrelsen)
- Andersson, L. (1998). Naturvårdsprogram för Skövde kommun. Pro Natura/Skövde kommun
- TUVA (Jordbruksverket)
- VISS

Resultat:

Artportalen (endast förekomst av naturvårdsarter redovisas här och för fåglar endast observationer med häckningskriterier):

- Från inventeringsområdet finns inga fynd av naturvårdsarter registrerade.
- Från förstudieområdet finns ett stort antal fågelobservationer registrerade.
 - ✓ De flesta avser lokalen "Risadammarna". Härifrån finns fr.a. en mängd observationer av rastande and- och vadarfåglar. Häckningskriterier finns från denna lokal för följande arter:
Svarthakedopping (FD). 2003-2004, 2007-2008, 2010-2017, 2019-2021.
Brun kärrhök (FD). 2003, 2005, 2012, 2014.
Grönben (FD). 2005.
Småfläckig sumphöna (VU). 2005.
Kornknarr (NT). 2004 (spelande ex.). Arten är även noterad som spelande från avfallsanläggningen 2001.
 - ✓ Från "Xr miljöhanterings jordhög" finns notering om häckande **backsva (VU)** 2020.
 - ✓ Från "Skövde värmeverk" finns vinterobservationer av stationär **berguv (VU)** 2010 och 2018. Detta är värt att notera då berguven ibland använder höga byggnader som häckningsplats. Häckningskriterier av denna art omfattas dock av skyddsbestämmelser och är inte synliga i den publika delen av Artportalen.
 - ✓ Från "Risadammarna" finns även en observation av **mindre vattensalamander (§)** 2006, dock ej under artens lektid.
 - ✓ Från avfallsanläggningen finns noterat växter som **grenigt kungsljus (VU)** 2002 och **åkersyska (VU)** 1998.

Min karta:

- På ortofoto från 1960 och 1975 framgår att hela inventeringsområdet då var ett åkerlandskap genom vilket Svesån med omgivande våt- och buskmarker slingrade sig. Risadammarna syns inte på dessa kartor.

Informationskartan Västra Götaland:

- Inventeringsområdet ligger inom "LstO Värdeatrakter Skyddsvärda träd". Värdeatrakt nummer 24.
- Svesån med närmaste omgivning, vilka innefattar den sydöstra delen av inventeringsområdet ingår i objektet "Ösan vid Forsby samt Lillåns och Ömsåns utlopp i Ösan", som enligt Våtmarksinventeringens (VMI) grundinventering bedöms ha högt naturvärde. Se karta sid. 8.

Skyddad natur:

- Förbud mot markavvattning gäller i området.

SGU Jord- och bergarter:

- Grundjordarten i området består av glacial lera och glacial silt. I delar av området (formsanddeponin) betecknas jordarten som "fyllning".

Naturvårdsprogram för Skövde kommun:

- **Objekt 4704. Svesån nedom Paradisbacken.**

Beskrivning: Objektet utgörs av våtmarker utmed Svesån nedom

Paradisbacken... Våtmarkerna norr om detta objekt är öppna och kraftigt påverkade. Bl a ligger reningsverk och avfallsanläggning i anslutning till denna del. Vattenfåran är också påverkad av kanalisering i vissa avsnitt.

Naturvärde: III. (Objekt som har höga naturvärden men som är av lokalt intresse ges naturvärdet III.)

- **Objekt 4709. Våtmarker vid Svesåns, Ömboåns och Ösans sammanflöde.**

Beskrivning: I odlingslandskapet öster om Skövde flyter ett antal åar samman i raviner utskurna 5-15 m ned i de lösa jordlagren. Utefter vattendragen utbreder sig starrmader, sumpkärr och vassar. Videsnår finns på många ställen. På några ställen har igenväxningen resulterat i lövsumpskogar. Förr var dessa marker utnyttjade som betesmarker och slåttermarker. Vattendragen har på flera ställen vackert meanderlopp.

Naturvärde: II. (Klass II tilldelas normalt objekt med mycket höga naturvärden och som har regionalt värde.)

Arealen våtmark med stora starrmader gör detta till ett viktigt objekt för fauna och flora.

Bevarande: Området hotas av igenväxning, exploatering, föroreningar och ändrad hydrologi. Vattnet från Svesån och från bäcken som leder från reningsverket bidrar sannolikt med stor näringstillförsel till vattensystemen. Även andra föroreningar kan misstänkas flöda till denna väg.

Se karta sid. 8.

VISS:

- **Svesån**

Vattenförekomsten är klassad till måttlig ekologisk status. De biologiska kvalitetsfaktorerna fisk och påväxt-kiselalger är utslagsgivande för bedömningen. Fisk är bedömd till måttlig ekologisk status eftersom fisk inte kan vandra naturligt i vattensystemet. Påväxt-kiselalger visar att vattenförekomsten är påverkad av övergödning och är bedömd till måttlig status. Att vattenförekomsten har övergödningssproblem styrks av den fysikalisk-kemiska kvalitetsfaktorn näringsämnen som ger utslag på förhöjda halter av näringsämnen.

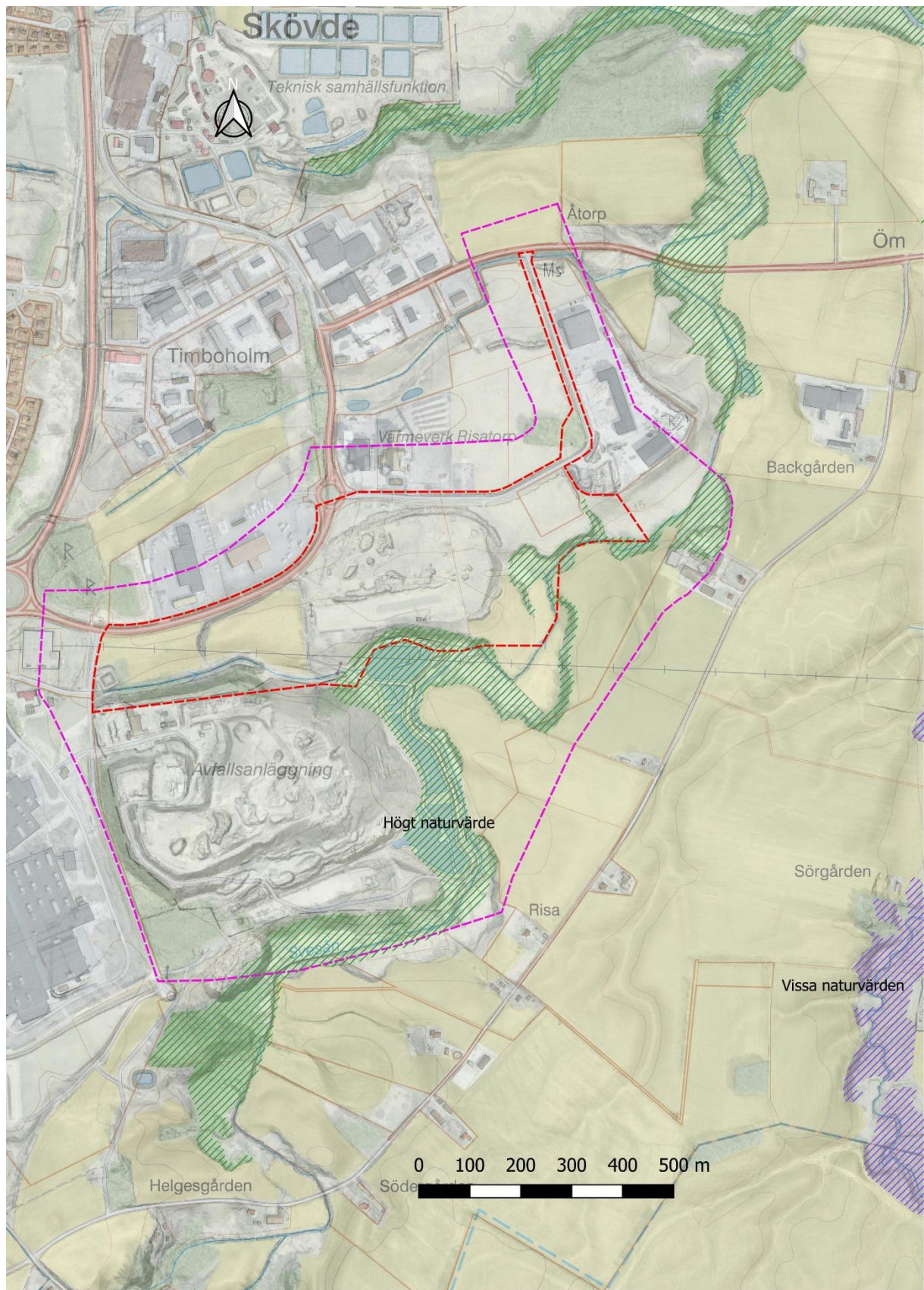
I övriga källor hittades inga art- eller naturvårdsuppgifter från inventeringsområdet.

Generellt biotopskydd

I det tillgängliga kartmaterialet kan två möjliga objekt med generellt biotopskydd urskiljas:

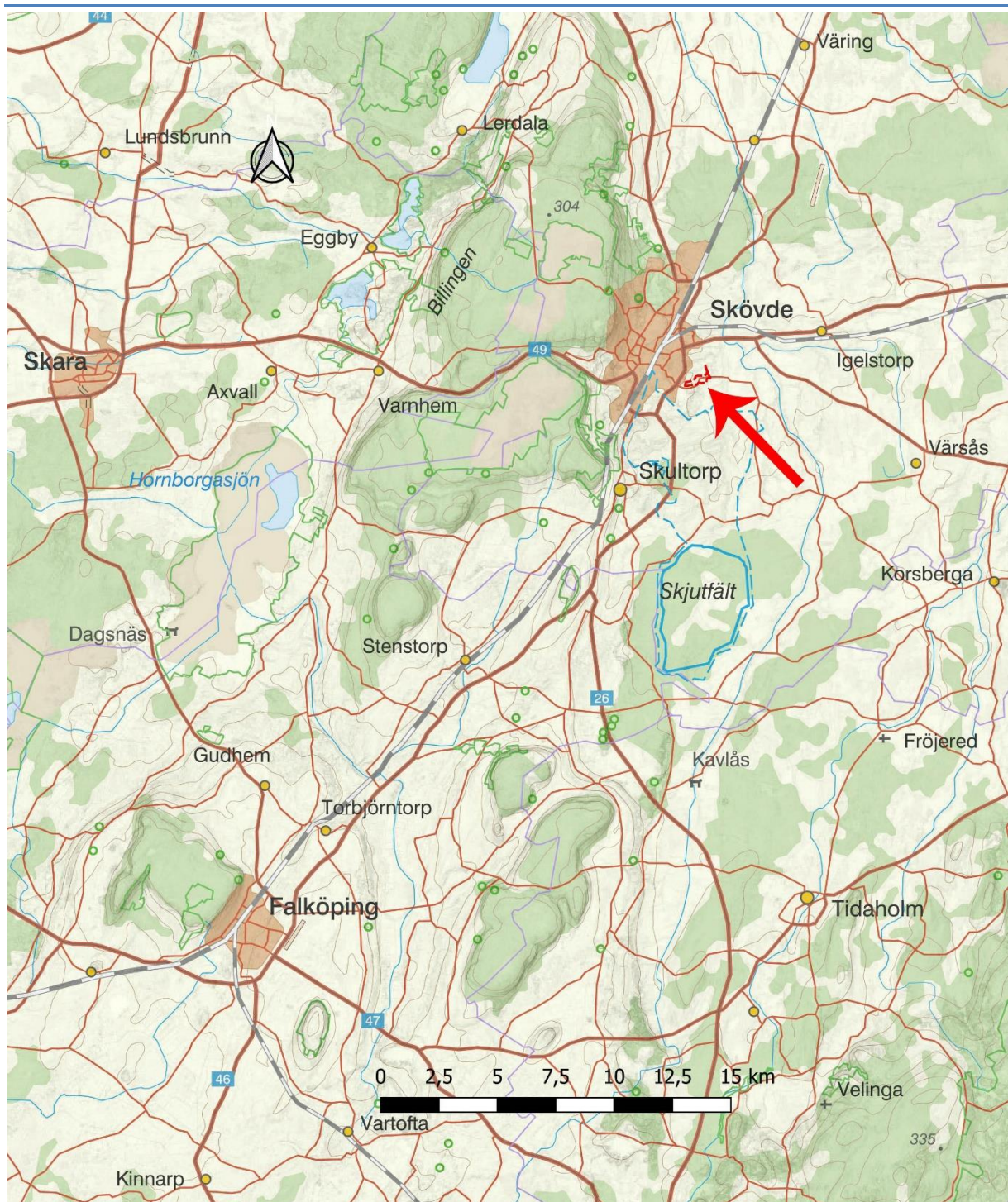
- 1) En trädrad (allé?) på nordsidan av Södra Aspelundsvägen
- 2) Ett vattendrag (dike?) i åkern söder om Södra Aspelundsvägen.

Se karta sid. 20.

Figur 1. Streckat grönt område markerar objekt som fått högt naturvärde vid VMI grundinventering. Det hänger ihop med ett område ytterligare åt nordost.

Översiktskarta

Figur 2. Den röda pilen markerar inventeringsområdet i sydöstra delen av Skövde.

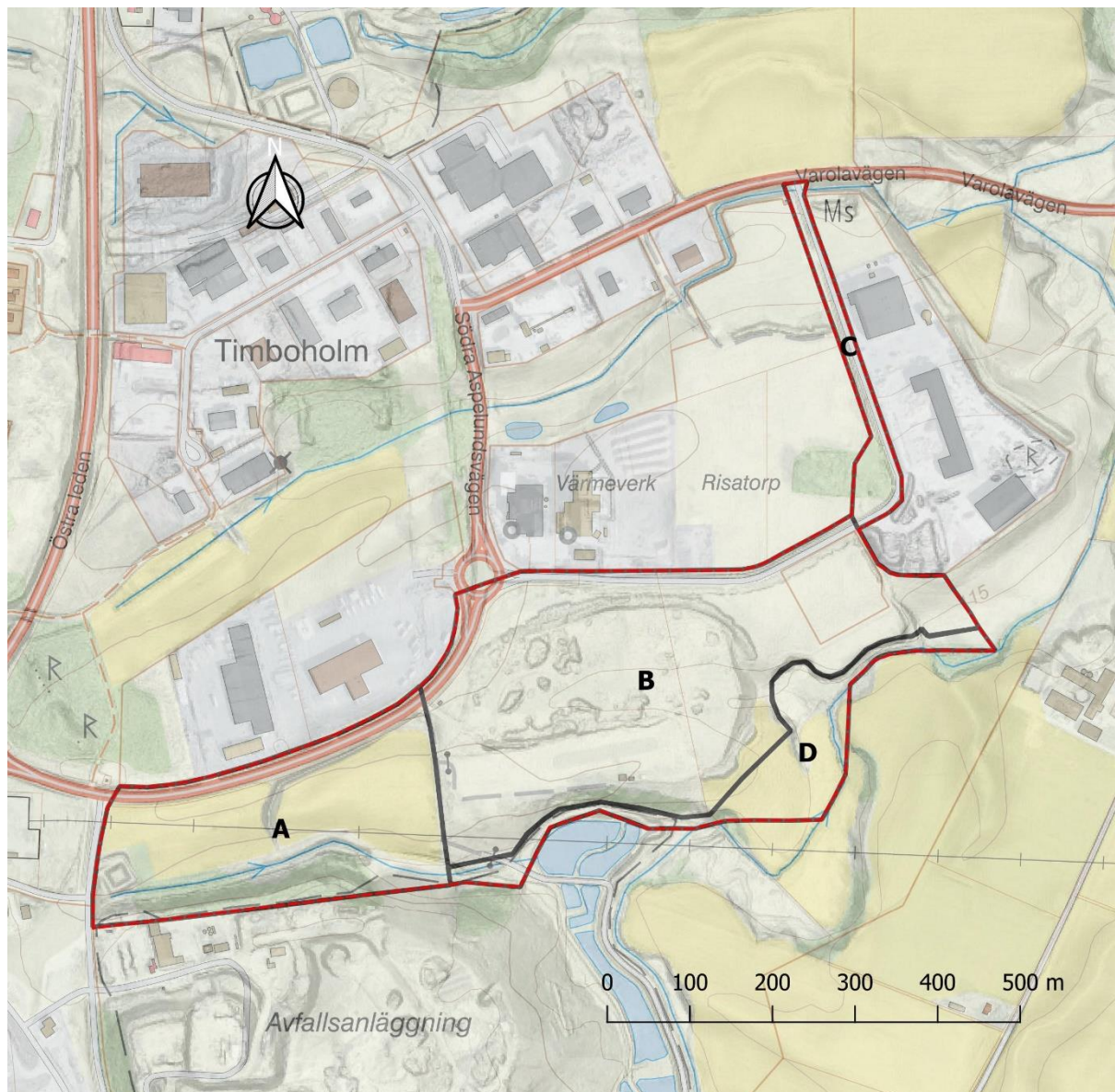
Inventeringsområdet

Figur 3. Streckad röd linje markerar avgränsningen av inventeringsområdet. Streckad lila linje markerar avgränsningen av det område som var föremål för förstudie.

Allmän beskrivning

Inventeringsområdet avgränsas av Komponentvägen i väster, Södra Aspelundsvägen och Energivägen i norr, XR Miljöhanterings anläggning i öster, Risängens avfallsanläggning och norra kanten av Risadammarna i söder och Svesån i sydost.

Figur 4. Kartan visar de delområden som beskrivs i följande text.

Delområde A

Större delen av området utgörs av en slagen vallåker.

Mot Södra Aspelundsvägen löper ett djupt dräneringsdike, som svänger av mot söder tvärs över åkern. Diket kantas av täta buskridåer av sälg, viden, björk och enstaka almar. Vid inventeringstillfället var vattenföringen svag och vattendjupet i diket ca 1 dm.

Söder om åkern går en ravin i väst-östlig riktning. I botten av denna löper två dikesfårar åtskilda av en längsgående jordvall. Den norra dikesfåran kommer från en kulvert längst i väster, medan den södra är ett lakvattendike.

Den södra ravinslutningen går upp mot Risängens avfallsanläggning. Den är mycket brant och är täckt av uppvuxen lövskog.

Delområde B

Området utgörs av en stor avplanad yta bestående av fyllnadsmassor. Vegetationen här domineras av mycket stora bestånd av kanadensiskt gullris och blomsterlupin. Den utschaktade ytan kantas i norr och öster av branta jordvallar.

I östra delen finns ett par nyschaktade planer med jordvallar runtom.

Mot söder begränsas området av en brant, lövskogsklädd slänt.

Delområde C

Välganter utmed Energivägen norrut till Varolavägen. Välganterna är bevuxna med trivial vägkants- och ruderalvegetation.

Längst i söder står väster om kurvan två grova askar. En av dessa är nästan död, medan den andra synes helt frisk och har en rik påväxt av bl.a. allé- och kyrkogårdslav. På båda askarna påträffades fyra olika arter av hätt mossor. Även en grov hästkastanj växer här.

Delområde D

Låglänt område norr om Risadammarna och utmed Svesån.

Det i delområde A nämnda diket fortsätter här genom tät vassvegetation fram till tillflödet i Svesån. Intill en körväg ligger väster om den norra Risadammen en långsträckt eutrofierad damm.

Utmed Svesån norrut utbreder sig en tät vass/högrötsvegetation på åns svämplan fram till sluttningarna upp mot delområde B.

Figur 5. Delområde A.

Figur 6. Delområde B.

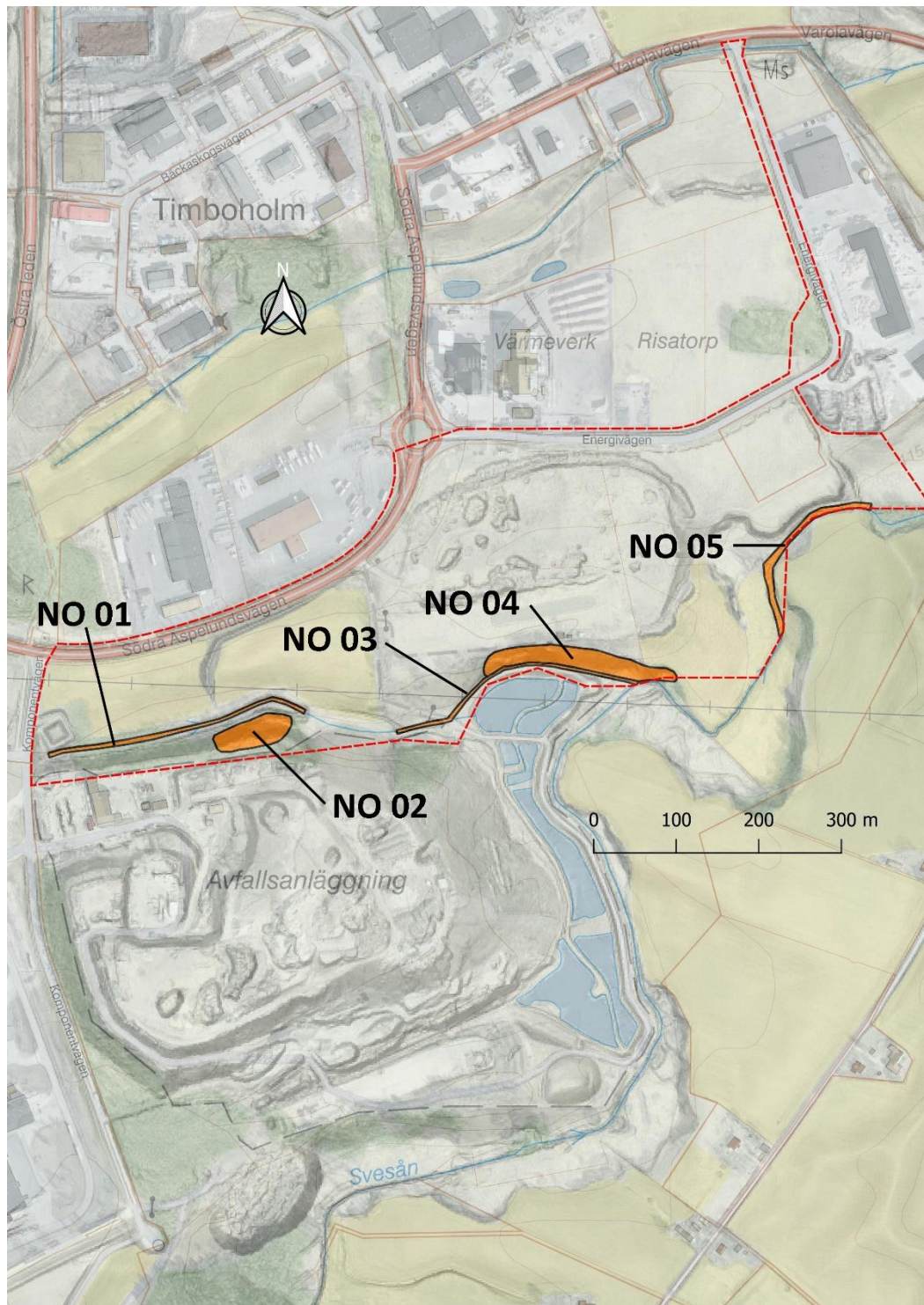

Figur 7. Delområde C.

Figur 8. Delområde D.

Naturvärdesobjekt

Figur 9. Naturvärdesobjekten NO 01 – NO 05 som beskrivs på följande sidor.

NO 01 Dike i ravinen N om Risängens avfallsanläggning

Karta sid. 13

Inventeringsdatum: 2021-08-19

Mitttkoordinater: 6473689/172112

Naturtyp: Vattendrag

Biotop: Dike

Skydd: -

Beskrivning: Diket kommer ur en kulvert västerifrån. Det rinner parallellt med ett lakvattendike österut i botten av en ravin. Dessa diken skiljs åt av en längsgående uppschaktad jordvall. Den nuvarande dikesfåran är således inte ursprunglig utan uppgrävd. Diket har ändå ett påfallande naturligt utseende med botten täckt av natursten.

Vattnet ser rent och klart ut och är friskt strömmande nedför dikesfåran. Botten är mestadels vegetationslös, men här och där växer stor näckmossa och grönalgen *Spirogyra sp.* på stenarna. Båda dessa är indifferentia vad gäller vattnets näringsinnehåll. Inga arter som kräver höga närsalthalter (eutrofa) sågs.

En del vatteninsekter, som ryggsimmare och vattenbaggar förekommer.

Fiskar, med stor sannolikhet **elritsa (T)** sågs simma i diket ända uppe vid kulverten.

Dikesfåran går nedströms så småningom in i en kulvert.

Figur 10. Diket som utgör NO 01.

Naturvärdesklass: 3 (påtagligt naturvärde)

Motivering: Visst artvärde, påtagligt biotopvärde

- 1) Förekomst av elritsa (T)
- 2) Naturlig, stenig botten
- 3) Vattnet är strömmande och klart
- 4) Vattnet tycks ej vara eutrofierat.

NO 02 Lövskogssluttning N om Risängens avfallsanläggning

Karta sid. 13

Inventeringsdatum: 2021-08-19

Mittkoordinater: 6473685/172198

Naturtyp: Skog och träd

Biotop: Triviallövskog med ädellövinslag

Skydd: -

Beskrivning: En brant, nordvänd slänt på ravinens södra sida upp mot avfallsanläggningen. Slänten är bevuxen med en tät uppvuxen lövskog med björk, pil, asp, alm, sälg, sötkörbär och klibbal. Tätt buskskikt med hassel, hägg och andra småträd och bitvis högt fältskikt med bl.a. brännässla och kirskål.

En del grova träd ingår, bl.a. en grov, frisk **skogsalm (CR)**. Flera andra friska skogssalmar finns inom området. Här finns också en hel del stående och liggande död ved.

Marken är bemängd med mycket skräp från avfallsanläggningen.

I en död sälg noterades gnag av **myskbock (S)**.

Högt upp i en asp sågs ett risbo av **kråka (NT)**.

Endast den östra delen av detta skogsparti har naturvärdesklass.

Naturvärdesklass: 3 (påtagligt naturvärde)

Motivering: Påtagligt artvärde, visst biotopvärde

- 1) Förekomst av myskbock (S)
- 2) Häckningsplats för kråka (NT)
- 3) Förekomst av grova och friska exemplar av skogsalm (CR)
- 4) Trädslagsdiversitet
- 5) Förekomst av död ved
- 6) Negativt: Mycket skräp

Figur 11. Det förekommer relativt rikligt med död ved i område NO 02.

NO 03 Dike N om norra Risadammen

Karta sid. 13

Inventeringsdatum: 2021-08-19

Mitttkoordinater: 6473765/172507

Naturtyp: Vattendrag

Biotop: Dike

Skydd: Våtmarksinventeringen, högt naturvärde

Beskrivning: Fortsättning av diket i NO 01 efter att detta varit kulverterat. Det rinner här först utmed en körväg, böjer av runt norra Risadammen och fortsätter österut genom en vassmad för att sedan mynna ut i Svesån.

I och invid dikesfåran finns en tät vegetation av skogssäv, vass, rörflen och en del videbuskar.

Närmare Svesån tillkommer rosendunört, snårvinda och stor igelknopp.

Även i denna del av diket sågs stim av **elritsa (T)**.

Naturvärdesklass: 3 (påtagligt naturvärde)

Motivering: Visst artvärde, påtagligt biotopvärde

- 1) Förekomst av elritsa (T)
- 2) Naturlig botten
- 3) Vattnet är strömmande och klart
- 4) Vattnet tycks ej vara eutrofierat
- 5) Ingår i ett VMI-objekt

Figur 12. Diket som utgör NO 03.

NO 04 Lövskogssluttning Nom norra Risadammen

Karta sid. 13

Inventeringsdatum: 2021-08-19

Mittkoordinater: 6473775/172589

Naturtyp: Skog och träd

Biotop: Triviallövskog med barrinslag

Skydd: Våtmarksinventeringen, högt naturvärde

Beskrivning: En brant sydvänd slänt ned mot diket i NO 04. Slänten är bevuxen med en lövdominerad skog av asp, björk, rönn, ek, hägg, sötkörsbär och i östra delen en del tall och gran.

I buskskiktet ingår hägg, nyponros, hassel, olvon och röda vinbär.

Fältskiktet domineras av lundgröe. Här växer också bl.a. en del stenbär och smultron.

En del grova träd finns, bl.a. av asp och tall.

En del liggande död ved finns, bl.a. några mycket grova björklågor, en av dem med en diameter på omkring 60 cm.

Ett par hålträd av asp noterades.

Naturvärdesklass: 3 (påtagligt naturvärde)

Motivering: Obetydligt artvärde, påtagligt biotopvärde

- 1) Förekomst av relativt grova träd
- 2) Förekomst av grova lågor
- 3) Förekomst av hålträd

Figur 13. Aspar med bohål i område NO 04.

NO 05 Svesån

Karta sid. 13

Inventeringsdatum: 2021-08-19

Mitttkoordinater: 6473909/172837

Naturtyp: Vattendrag

Biotop: Bäck

Skydd: Våtmarksinventeringen, högt naturvärde

Beskrivning: Endast en liten del av Svesån ligger inom inventeringsområdet.

Den rinner här genom ett flackt svämplan bevuxet med högörtsväxter.

Ån kantas av bl.a. stor igelknopp, rörflen, snårvinda, brännässla och uppländsk vallört. På östra sidan växer flera videsnår och klubbalar intill ån.

Naturvärdesklass: 3 (påtagligt naturvärde)

Motivering: Obetydligt artvärde, påtagligt biotopvärde

- 1) Naturligt vattendrag
- 2) Vattnet är strömmande och klart
- 3) Ingår i ett VMI-objekt

Figur 14. Svesån omgiven av frodig strandvegetation.

Landskapsobjekt

LO 01 Svesån med svämplan och närmaste omgivningar

Karta sid. 19

Inventeringsdatum: 2021-08-19

Mittkoordinater: 6473517/172589

Naturtyp: Vattendrag

Biotop: Å med omgivande våtmarker

Skydd: Våtmarksinventeringen, högt naturvärde

Beskrivning: Svesån med närmaste omgivningar har stor betydelse inte minst som spridningskorridor för fåglar och vattenlevande organismer.

Omgivningarna med bl.a. omfattande svämplan är viktiga som buffert vid t.ex. stora nederbörds mängder.

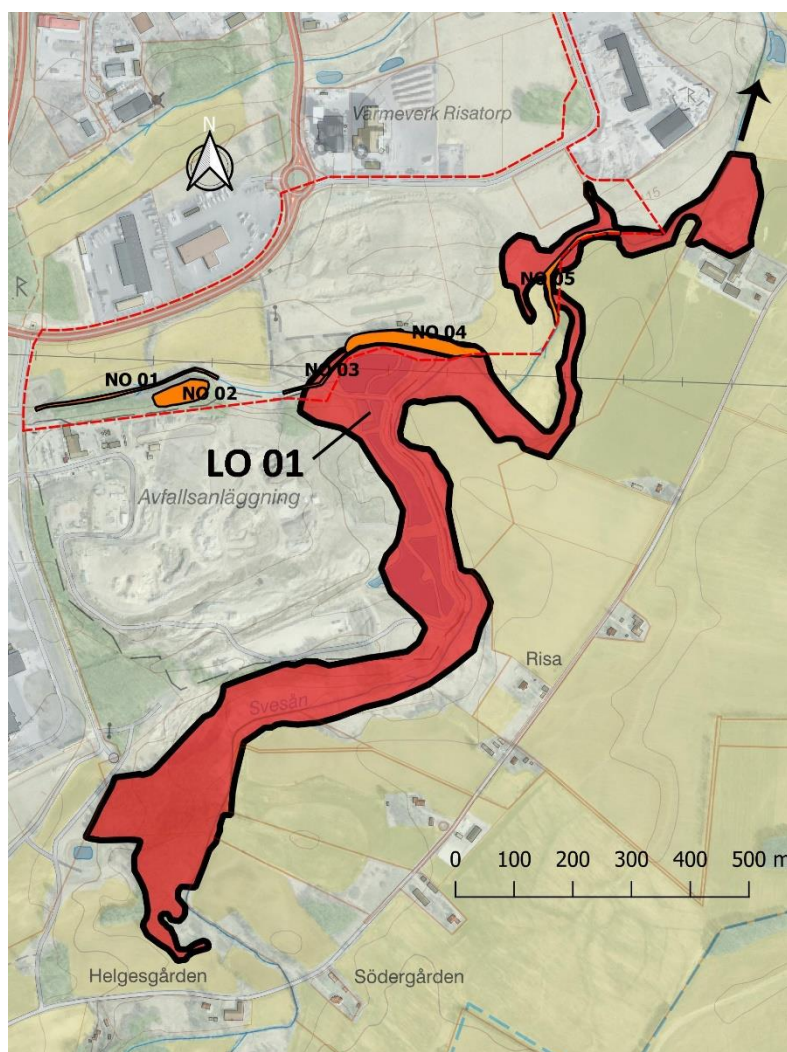
Ån med omgivningar har klassats som "högt naturvärde" vid den nationella våtmarks-inventeringen.

Endast en liten del av detta landskapsobjekt ligger inom inventerings-området.

Naturvärdesklass: 2 (högt naturvärde)

Motivering:

- 1) Landskapet kring ån har större betydelse för biologisk mångfald än de ingående naturvärdesobjekten
- 2) Områdena utanför naturvärdesobjekten skapar tillsammans med de ingående naturvärdesobjekten en helhet som har positiv betydelse för biologisk mångfald

Figur 15. Landskapsobjektet LO 01. Det utgör en del av det större område med högt naturvärde enligt VMI som visas på sid. 8.

Generellt biotopskydd

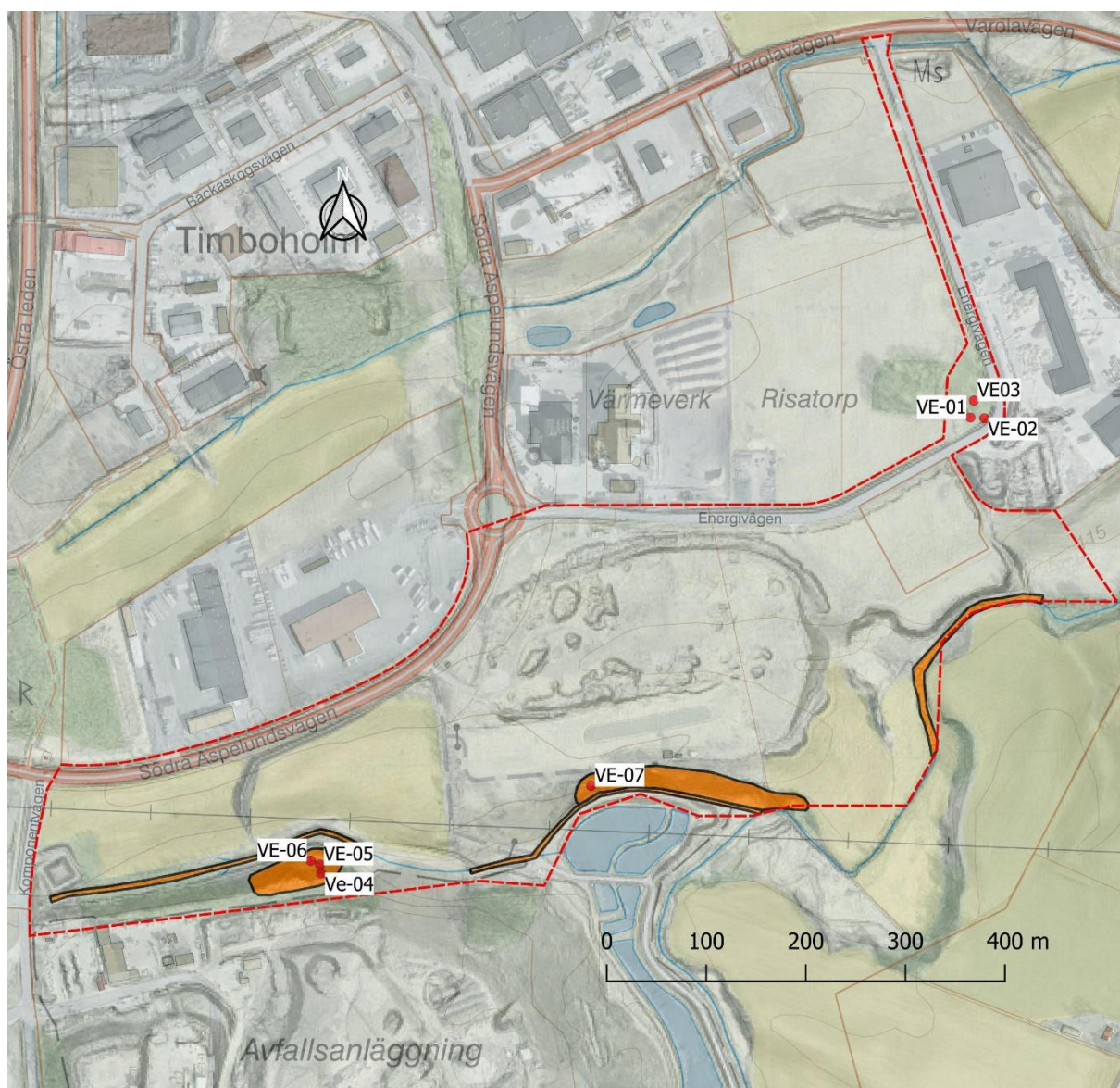
GB 01 Allé	Enkel rad av lönnar planterade med cirka 10 m inbördes avstånd längs Södra Aspelundsvägen Mittkoordinater: 6473844/172189	
GB 02 Småvatten och våtmark i jordbruksmark	Öppet dike vid vallåker Mittkoordinater: 6473815/172193	

Figur 16. De två objekt som omfattas av generellt biotopskydd ligger nära Södra Aspelundsvägen.

Värdeelement

Nr	Objekt	Y	X	Anm.
VE 01	Grov ask	6474142	172873	Omkrets 162 cm
VE 02	Grov ask	6474142	172886	Döende
VE 03	Grov hästkastanj	6474160	172876	
VE 04	Död säl	6473684	172221	Med myskbocksng
VE 05	Grov, frisk skogsalm	6473693	172220	
VE 06	Kråkbo	6473697	172211	Högt upp i en asp
VE 07	Två hålträd av asp	6473773	172493	

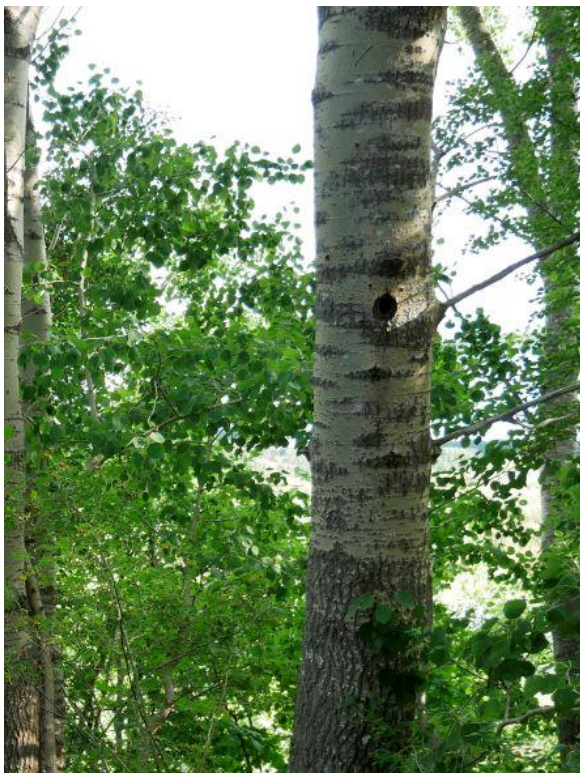
Figur 17. Värdeelement som beskrivs ovan och på följande sida.

Figur 19. VE 01. Grov ask som undersöks av Tore Mattsson vid inventeringen.

Figur 18. VE 04. Död sälk med gnag av myskbock.

Figur 20. VE 07. En av de två asparna med bohål.

Förekomst av naturvårdsarter

Hotade arter

Skogsalm *Ulmus glabra*. CR (akut hotad)

- NO 02: Ett grovt och friskt träd vid 6473694/172219

Ask *Fraxinus excelsior*. EN (starkt hotad)

- Ett grovt och friskt solitärt träd vid 6474143/172872

Övriga rödlistade arter

Klofibbla *Crepis tectorum*. NT (hänsynskrävande).

- På körväg vid 6473768/172542
- På uppschaktad slänt vid 6473944/172758

Kommentar: Klofibbla växer företrädesvis på ruderatmark. Växtplatserna är sällan beständiga från år till år, utan beroende på var fröna hamnar ”hoppas” arten omkring inom ett större område.

Kråka *Corvus corone*. NT (hänsynskrävande).

- NO 02: Gammalt bo vid 6473698/172210

Signalarter

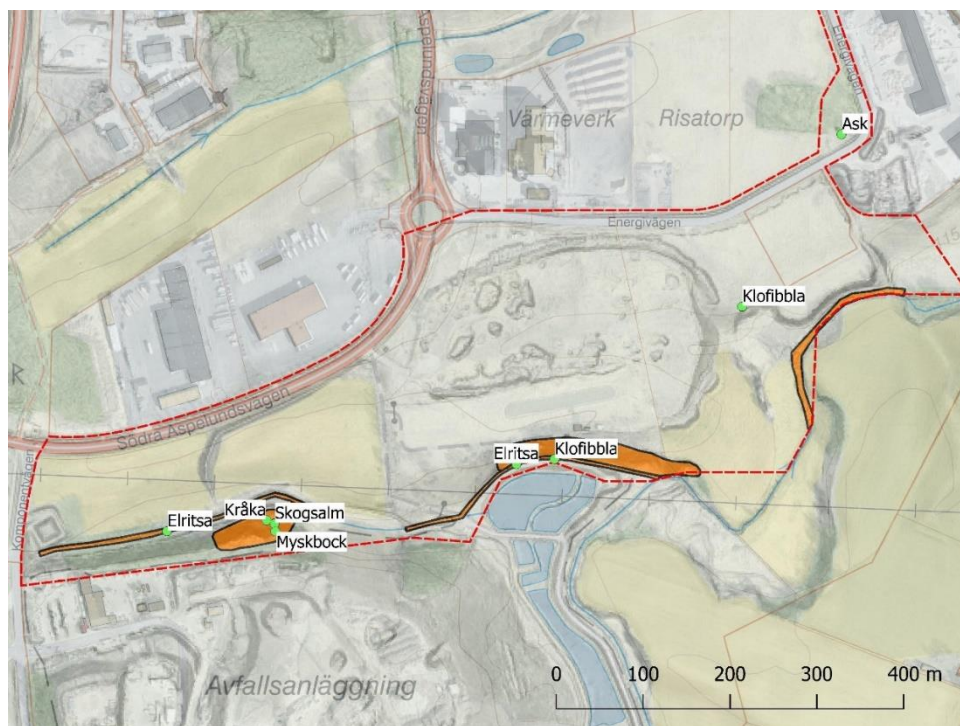
Myckbock *Aromia moschata*

- NO 02: Gnag i död sälj vid 6473685/172220

Typiska arter

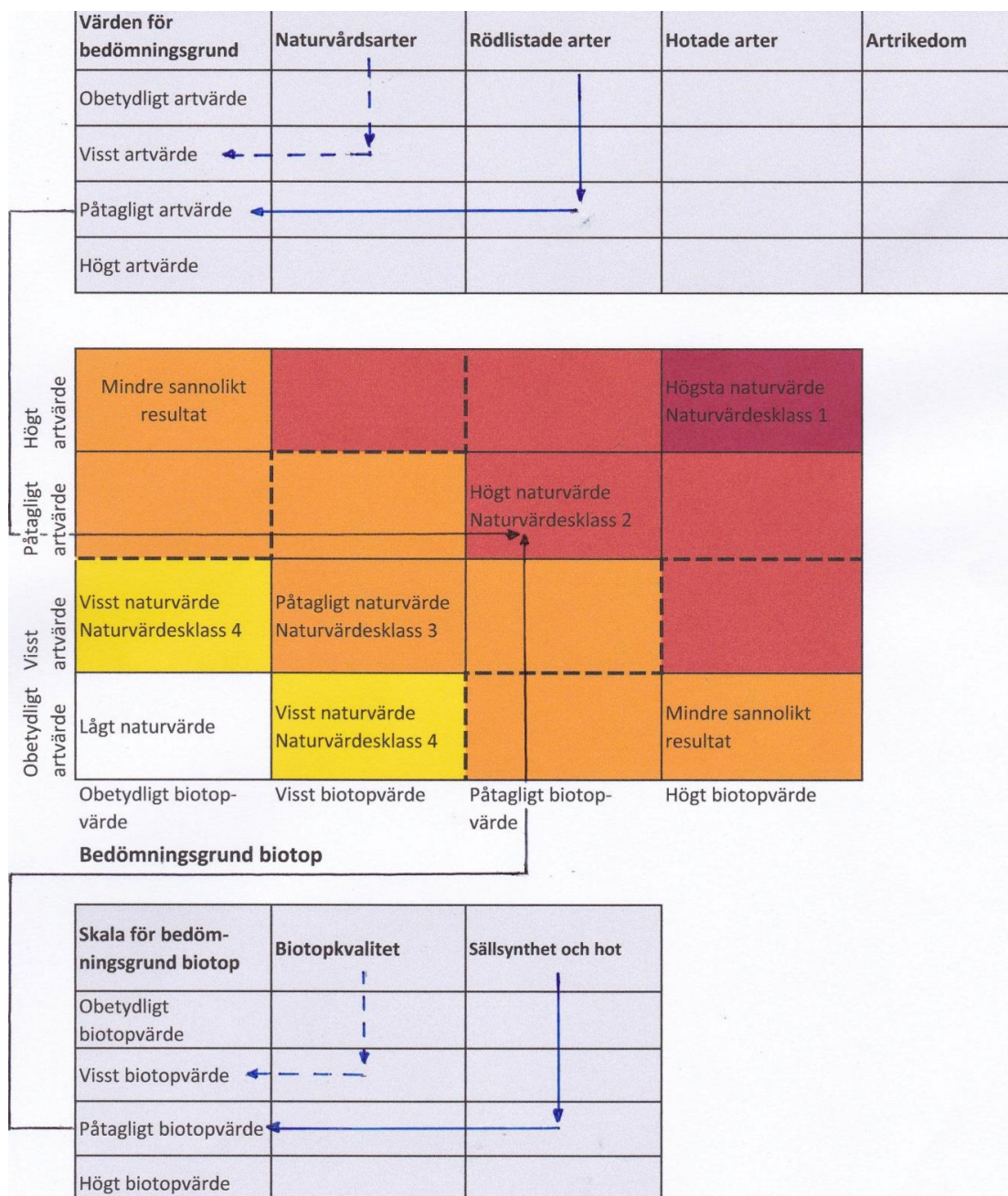
Elritsa *Phoxinus phoxinus*. Typisk art i 3260 Mindre vattendrag

- NO 01: Förekommer i hela området
- NO 04: Förekommer i hela området

Figur 21. Naturvårdsarterna som beskrivs ovan.

Matris för naturvärdesbedömning

Analys och rekommendationer

1. Allén på norra sidan av Södra Aspelundsvägen, som omfattas av generellt biotopskydd, påverkas inte av exploateringen.
2. Dräneringsdiket i åkermarken, som också omfattas av generellt biotopskydd behöver läggas igen. Detta innebär inte så stor skada, då det, enligt vår bedömning, har lågt naturvärde.
3. Om 90°-kurvan på Energivägen ska rätas ut bör det inte ske på bekostnad av den grova och friska asken som växer innanför kurvan.
4. De viktigaste naturvärden som vi identifierat inom inventeringsområdet är knutna till Svesån med kringliggande svämplan (LO 01), alltså det område som VMI konstaterat ha "högt naturvärde". Det är därför väsentligt att detta område undantas från exploateringen.
5. Dagvatten från exploateringsområdet måste genomgå rening i dagvattendamm(ar), innan det förs till Svesån. Detta kan innebära en förbättring mot dagsläget, då det nu sipprar ut lakvatten från den avslutade formsandsdeponin ur slänterna åt öster ner mot Svesåns dalgång.
6. Den skogklädda slänt (NO 05) som avgränsar den högre liggande exploateringsytan från våtmarkerna vid Risadammarna kan betraktas som en skyddszon och bör lämnas orörd.
7. Vi rekommenderar att ravinen norr om Risängens avfallsanläggning med naturvärdesobjekten NO 01 och NO 02 inte fylls igen utan bevaras i nuvarande skick. Ravinens slänt åt norr kan fungera som en skyddszon mot det kommande verksamhetsområdet norr därom.
8. För att uppfylla dessa rekommendationer behöver de tre planerade, rektangulära verksamhetsytorna göras något smalare eller ändras något i form så att rekommendationerna angående skyddszoner och områden som bör bevaras, kan uppfyllas.
9. Vid exploateringen av den tidigare formsanddeponin bör man även vara uppmärksam på hur eventuella bortgrävda eller omgrävda massor behandlas. Området är idag täckt av de invasiva arterna kanadensiskt gullris och blomsterlupin, och det är väsentligt att se till att dessa inte sprids till nya växtplatser.
10. Den rödlistade växten klofibbla noterades på två ruderallokaler inom området. Beroende på var fröna hamnar, växlar dess växtplatser från år till år. Några speciella försiktighets- eller kompensationsåtgärder för denna art bedömer vi inte ska behövas.
11. Eftersom inventeringen gjordes efter avslutad häckningssäsong, saknas uppgifter om häckande fåglar i området. Inte heller i förstudien hittades några uppgifter om fågelförekomst i området. Samma förhållande gäller lekande groddjur. Därför **bör en kompletterande fågel- och groddjursinventering göras under våren.**